

Uittreksel gemeenteraad

Zitting van 18 april 2024

Aanwezig: Jan Roets, Voorzitter van de gemeenteraad

Franki Van de Moere, Burgemeester

Claudine Bonamie, Carlos Bonamie, Hugo Coene, Tom Lacres, Schepenen

Patrick De Greve, Bart Van de Keere, Franky Cornelis, Luc De Meyere, Kristof Goethals, Johan Francque, Sylvie Bruyninckx, Dirk Hoste, Sylvie Van De Velde, Robert Maenhout, Ingrid De Sutter, Gemeenteraadsleden

Melina Van Audenaerde, Algemeen directeur

Verontschuldigd: /

Afwezig: /

3. Afwegingskader kleine windturbines - Goedkeuring aanpassing. - GRD/2024/043

Aanleiding

Op 20 april 2023 keurde de gemeenteraad een intern afwegingskader goed voor de beoordeling van aanvragen voor het plaatsen van een kleine windturbine. Op 22 februari 2024 nam de Deputatie van de provincie een hierop afwijkende vergunningsbeslissing. Er wordt daarom een aanpassing aan het afwegingskader voorgesteld.

Juridische overwegingen

- ☐ Decreet lokaal bestuur van 22 december 2017;
- ☐ De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.
- ☐ De gemeenteraadbeslissing van 20 april 2023 betreffende de goedkeuring van het afwegingskader kleine windturbines Sint-Laureins.

Feiten, context en argumentatie

Een kleine windturbine heeft een maximale masthoogte/ashoogte van 15 meter vanaf het maaiveld. Het toepassingsgebied wordt beperkt tot wiektypes enerzijds, en niet-wiektypes met verticale as anderzijds. Voor dit type aanvragen is het college van burgemeester en schepenen de bevoegde vergunningverlenende overheid, behalve wanneer de aanvraag wordt ingediend door een klasse 1-bedrijf. De kleine windturbines zijn enkel stedenbouwkundig vergunningsplichtig (vermogen minder dan 300 kW).

Een groot deel van het grondgebied van de gemeente ligt binnen de uitsluitingszone van het PRUP Windlandschap Eeklo-Maldegem, waar geen windturbines met een ashoogte hoger dan 15 meter

kunnen voorzien worden. In het overige deel van de gemeente is dit niet uitgesloten, maar dit betreft het meest landschappelijk waardevolle poldergebied. Het huidige addendum aan het PRS "Provinciaal Beleidskader Windturbines" wil deze zone bewaren als een visueel landschappelijke rustzone. Het voorontwerp van beleidskader robuuste en veerkrachtige ruimte moet nog een potentiekaart voor windenergie ontwikkelen. Omwille van de noordelijke ligging en de aanwezigheid van veel landbouwbedrijven is de gemeente overtuigd dat de voornaamste rol in de ondersteuning van windenergie bestaat uit het opmaken van een afwegingskader voor de inplanting van kleine windturbines.

Aan de plaatsing van een kleine windturbines zijn immers een aantal voordelen verbonden:

- ☐ Een kleine windturbine staat voor een kleine ruimte-inname qua oppervlakte. Mits in te planten aan de rand van een landbouwperceel is de impact op het landbouwareaal minimaal.
- ☐ Een kleine windturbine heeft een zeer complementaire werking met zonnepanelen. 's Winters en 's nachts produceren de zonnepanelen niet, maar de windturbine produceert dan meer.
- ☐ Dit maakt het in het een te verkennen piste voor landbouwbedrijven met een hoge energievraag voor bijvoorbeeld koelinstallaties aardappelen, luchtafzuiginstallaties bij stallen, ... Het is daarbij in het bijzonder interessant dat er 's winters meer energie wordt opgewekt wanneer er een grote energievraag bestaat voor het bewaren van de teelt tot het voorjaar.
- ☐ Bij landbouwbedrijven kan het een noodzaak tot netverzwaring voorkomen of er een alternatief voor zijn. Grote landbouwbedrijven zijn een piekpunt in energievraag. Een zwak landelijk net is er niet altijd op afgesteld. Fluvius gaat niet altijd in op netverzwaringen, het alternatief voor de landbouwer is het plaatsen van een eigen elektriciteitscabine.
- ☐ Kleine windturbines kunnen zo ook landbouwbedrijven beschermen tegen energieprijsstijgingen (door een groter aandeel eigen opgewerkte energie).
- ☐ Volgens de Windkaart Vlaanderen op 15 meter hoogte, is Sint-Laureins in Oost-Vlaanderen één van de weinige geschikte locaties om een rendabele case te maken voor een kleine windturbine.

Er werd reeds een afwegingskader goedgekeurd in de gemeenteraad. De voorgestelde voorschriften maken het mogelijk om in functie van een vergunde bedrijfsactiviteit met een hoge en continue energievraag, een kleine windturbine in te planten. Als voorwaarde geldt dat de combinatie met zonnepanelen wordt gemaakt en minstens 70% van de opgewekte energie voor eigen gebruik zal kunnen worden ingezet. Voor woonfuncties is er geen rendabele cases met kleine windturbines. Er zijn zowel maximale inplantingsafstanden (ten opzichte van de eigen gebouwen) en minimale inplantingsafstanden (ten opzichte van vreemde bebouwing). In een aantal zoneringen en overdrukken is de inplanting van kleine windturbines niet toegestaan. Wat betreft geluidsnormen wordt aansluiting gezocht bij de richtnormen van VLAREM voor open lucht. Het beleidskader vermeldt ter verduidelijking ook welke bijzondere aandachtspunten er zijn voor een vergunningsaanvraag over dit onderwerp.

De gemeente kiest er voor om de inplanting van een kleine windturbine in landschappelijk waardevol agrarisch gebied niet bij voorbaat uit te sluiten. Het noordelijke poldergebied kreeg deze overdruk omwille van de weidsheid van het landschap. Bij elke vergunningsaanvraag moet de vergunningverlener een toets doen aan de schoonheidswaarde van het landschap. Omdat aan de hand van de voorgestelde voorschriften kan verzekerd worden dat een nieuwe inplanting voldoende ruimtelijk gekoppeld wordt aan bestaande bebouwing, neemt de gemeente aan dat elke aanvraag in

landschappelijk waardevol gebied voor vergunning in aanmerking kan blijven komen. De kleine windturbine is qua hoogte vergelijkbaar met de hoogte van populierenbomenrijen. Kleine windturbines kunnen opgaan in het brede landschap met bomenrijen, hoogspanningspylonen, landbouwsilo's, etc. Elke individuele aanvraag zal wel nog de toetsing aan de schoonheidswaarde van het landschap moeten doorstaan.

Momenteel zijn er twee dergelijke kleine windturbines bij landbouwbedrijven vergund. De tweede werd recent vergund door de Deputatie van de provincie en betreft een model met windvaan. Het ongunstig advies van de gemeente op basis van het afwegingskader werd hierbij niet gevolgd. De Deputatie maakte de volgende overwegingen omtrent de typologie met windvaan:

"Inzake de windvaan werd door de aanvrager in de voorliggende aanvraag een extra motivatie toegevoegd:

- De windvaan heeft als functie de molen te kunnen positioneren/draaien op de actuele windrichting.*
- Een type windmolen zonder windvaan is veelal een groter type waarbij gebruik wordt gemaakt van elektronische componenten (lastig te verkrijgen of kwetsbaar).*

De gemeente argumenteerde dat het dit type na grondig vooradvies van zowel de gecoro, milieuraad, landbouwrada als toeristische raad, uitgesloten dient te worden binnen deze ruimtelijke context. Zo wordt gesteld dat door de toevoeging van een windvaan de ruimtelijke impact van een kleine windturbine groter, is deze minder 'slank' en aanwezig in het landschap. De gemeente verwijst verder naar het bestaan van alternatieven zonder windvaan. Deze insteek van de gemeente kan niet bijgetreden worden. De argumenten van de aanvrager daarentegen wel: Het is inderdaad zo dat indien er geen windvaan wordt voorzien er een kruimotor dient te worden voorzien. Een kruimotor is in tegenstelling tot een windvaan een zwaar robuust geheel dat zich dicht bij de mast van de windturbine bevindt achter de rotor. Een windvaan is een veel slanker uitsteeksel aan de achterzijde van de wieken en creëert een evenwichtig geheel, en dient om de windturbine automatisch te oriënteren. Het is dus absoluut niet zo dat een windturbine zonder windvaan landschappelijk minder bepalend en veel slanker is. Integendeel bevindt er zich aan het einde van de mast of pyloon waarop de wieken zijn vastgemaakt dan een stevige verdikking, als het ware een paddenstoel. Bij een exemplaar met een windvaan is dat niet het geval waar door dit veel gracieuzer en slanker oogt."

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om het gemeentelijk afwegingskader aan te passen aan dit standpunt van de Deputatie. Hiermee wordt een ongelijke behandeling vermeden tussen klasse 1-landbouwbedrijven (waarvoor de Deputatie in eerste aanleg bevoegd is) en klasse 2-landbouwbedrijven (waarvoor de gemeente in eerste aanleg bevoegd is, en de Deputatie pas ingeval van een eventueel beroep).

In het afwegingskader kleine windturbines 'Sint-Laureins' - artikel 6 'vormgeving' wordt 'zonder windvaan' geschrapt.

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Besluit

Enig artikel- De gemeenteraad keurt het aangepaste afwegingskader voor de inplanting van kleine windturbines goed.

Bijlagen:

20240418_GRD_BIJL01_KleineWindturbines_AanpassingAfwegingskader.pdf

Namens de gemeenteraad

Algemeen directeur,
Melina Van Audenaerde

Voorzitter van de gemeenteraad,
Jan Roets

Voor eensluidend afschrift,
Sint-Laureins, 19 april 2024

Algemeen directeur,
Melina Van Audenaerde

Voorzitter van de gemeenteraad,
Jan Roets